

USKRSNA PORUKA NADBISKUPA ZAGREBAČKOGA
KARDINALA JOSIPA BOZANIĆA

Draga braćo i sestre!

1. Korizmeno vrijeme, usmjereno prema Vazmenomu trodnevlju muke, smrti i uskrsnuća Isusa Krista, u sebi nosi obilježja puta i hoda kojemu je poznat izvanjski okvir polazišta i cilja, ali koji zahtijeva ponajprije nutarnju raspoloživost postojanosti i ustrajnosti.

Ta usmjerenost u postojanosti i ustrajnosti za život kršćana u vjeri znači nasljedovanje Isusa u njegovoj predanosti volji Očevoj, s poslanjem koje nije zaustavila ni jedna kušnja ni trpljenje. Na to su oslonjene i riječi iz Poslanice svetoga Jakova apostola: »Pravom radošću smatrajte, braćo moja, kad upadnete u razne kušnje znajući da prokušanstvo vaše vjere rađa postojanošću. Ali neka postojanost bude na djelu savršena da budete savršeni i potpuni, bez ikakva nedostatka« (Jk 1, 2-4).

Povezanost između postojanosti, ustrajnosti i savršenstva posebno se lijepo uklapa u Svetu godinu milosrđa koju živimo na poticaj pape Franje, kada dublje otkrivamo da smo pozvani biti milosrdni kao nebeski Otac, što je drukčije izrečen poziv na kršćansko savršenstvo koje je upravo po daru milosrđa dostupno svakomu čovjeku. Po milosrđu smo najbližiji nebeskomu Otcu te po njemu otkrivamo i ostvarujemo smisao svojega života.

2. Kršćanski život često se uspoređuje s nastojanjem da se dođe do cilja i da se ostvari pobjeda. Za uspješno natjecanje i borbu nužna je ustrajnost, a ona traži uvjete poznavanja polazišta i cilja. Mi kršćani znamo da je naš put onaj što ga je zacrtao Bog po svojoj ljubavi, očitovanoj u Isusu Kristu. To je put kojemu je polazište i cilj Isus Krist, a u njegovu milosrđu prepoznajemo cilj, do kojega se dolazi iskazivanjem milosrđa. Bog nam je objavio svoj Put, očitovao nam svoje Lice u Isusu Kristu i u njegovoj postojanosti.

Dragocjene su riječi iz Poslanice Hebrejima koje nam govore o tome kako trebamo postupati: »Zato i mi, okruženi tolikim oblakom svjedoka, odložimo svaki

teret i grijeh koji nas sapinje te postojano trčimo u borbu koja je pred nama! Uprimo pogled u Početnika i Dopršitelja vjere, Isusa, koji umjesto radosti što je stajala pred njim podnese križ, prezrevši sramotu te sjedi zdesna prijestolja Božjega. Doista pomno promotrite njega, koji podnese toliko protivljenje grešnika protiv sebe, da - premoreni - ne klonete duhom« (Heb 12, 1-3).

U svom vjerničkom hodu kao prvo trebamo vidjeti je li naš cilj, a zatim i put kojim smo krenuli, ispravan. Da bismo to mogli znati i provjeriti, pogled nam treba biti uprt u Isusa koji vjeru dovršava, čini savršenom. Vjera u sebi nosi čežnju za ciljem i ustrajnost da se žurno približi cilju. Apostol piše o onima koji su dobro započeli »trku«, ali su se umorili i željeli odustati, vraćajući se na staro.

Kako postići postojanost? Najprije treba odložiti teret, da nam korak bude laganiji. Najveće opterećenje svakako je grijeh. On možda izvanjski ne djeluje kao posebno težak, ali nas sputava, koči, usporava, jer se - noseći grijeh - čovjek bori sa sumnjama u opravdanost puta, u vrijednost cilja; gubi pouzdanje u Boga i u samoga sebe, te nastojanje postaje mučno i bez oduševljenja.

3. Slijedeći Isusa i njegovu postojanost, pred nama je dobro, postojanost u dobru koje smo prepoznali u Kristu. I kada osjećamo životne poteškoće, teret godina, bolesti; kada se čini da križ nadilazi našu snagu, važno je ne zaustaviti se. Ne samo u Svetom pismu, nego i u nama dragim pobožnostima, kao što je križni put, susrećemo postaje na kojima zastajemo, kako bismo jasnije vidjeli Krista i cilj pred sobom. Ne da bismo posustali. Na svakoj postaji susrećemo se sa svojim slabostima, s nerazumijevanjem, ali svoje korake usmjerujemo na Isusove tragove, stavljajući ih u njegovo trpljenje, u njegovu snagu.

Dragi vjernici, osjećaje koje sami nosite, Isus je proživio; kušnje s kojima se suočavate, još je snažnije iskusio on; tlo po kojem posrćemo i na koje padamo omekšano je njegovim padovima; ispod naših koraka ne nalazi se više grubost zemlje i kamena, jer smo u Božjim rukama, u Božjoj ljubavi, u Božjem milosrđu koje nas pridiže. Upravo se tu nalazi otajstveni susret koji je kršćanskim mučenicima i drugim svetcima davao snagu da učine ono što se činilo nemogućim, jer snaga postojanosti uvijek je u ljubavi.

Ne radi se tu o djelu koje bi bilo plod isključivo ljudskih napora, nego o djelu milosrdnoga Boga koji u čovjeku prepoznaje odgovor i spremnost, kakvu je živjela

Blažena Djevica Marija, pouzdajući se u Božju riječ i u njegovu volju, osobito onda kada nije razumjela i kada je doživjela bol koju bez vjere nije moguće nositi.

4. Pred središnjim otajstvom naše vjere koje slavimo u Svetom trodnevlju stojimo sa svojim životom i vlastitim iskustvima koja su povezana s iskustvima naših bližnjih. I promatramo Isusa, koji je prolazio kroz poniženje i bol, uronjen u svoje poslanje i nošen onim do čega mu je stalo - do našega spasenja i naše radosti. Ljudski gledano, on je imao puno razloga za ljutnju i pobunu, za odustajanje od dobra i milosrđa, ali nije odustao. Ostao je ustrajan i postojan. Čovjek uspijeva izdržati kušnju i napore kada shvaća da je zacrtani put i željeni cilj puno vrijedniji od trpljenja koje podnosi.

U sučeljavanju sa zlom dobivaju se udarci i otvorene rane, osjeća se gubitak snage, javljaju se sumnje i tjeskobe. Ali nas pritom ne smije svladati strah, nego isto stajalište i osjećaji koji su prisutni u Kristovu djelu otkupljenja. Ako se prestrašimo trpljenja i poniženja, dopuštamo se zarobiti, dopuštamo se prevariti da je Božji neprijatelj jači od Boga, zaboravljajući da je Onaj koji je u nama »moćniji nego onaj koji je u svijetu« (1 Iv 4, 4). Taj strah nas vodi u odustajanje i u prihvaćanje lažnih sigurnosti, koje su tek dio još većega zarobljeništva.

Suvremeno se društvo odriče strpljivosti, premda ništa zbiljski u svom životu ne može ubrzati. Zato su plodovi nestrpljivosti i odustajanja gorki, često i otrovni u svakom životnom području i na svim razinama. U svojoj prisposobi o sijaču (*usp. Lk 8, 4-15*) Isus zaključuje da se sjeme u dobroj zemlji odnosi na one »koji u plemenitu i dobru srcu slušaju Riječ, zadrže je i donose rod u ustrajnosti«.

5. Draga braćo i sestre, pred svetkovinu Uskrsa stavljam pred vas važnost naše ustrajnosti i postojanosti. Osjećamo koliko je ona potrebna u Crkvi i u hrvatskom društvu. Iz dana u dan se potvrđuje ista kušnja. Kada se vidi što je dobro, kada se osjeća što je potrebno učiniti - nakon određenih poteškoća - lako se odustane od dobra i uđe u kompromise koji zlo održavaju na životu, dopušta se zlu da se predstavi u prihvatljivijem obliku, s umivenim i uljepšanim licem. To prebrzo odustajanje obeshrabruje i razočarava.

U odluci za dobro sadržana je i muka koja slijedi nakon prihvaćanja dobra, ali

radost zbog plodova dobra veća je od svake nevolje. Na tom putu treba započeti od našega osobnoga života. Odluka da prekinemo živjeti u grijehu i zlu povlači za sobom muku susreta s istinom koja pročišćuje, a to nanosi i bol našoj sebičnosti. U toj odluci javljaju se i kušnje koje žele ublažiti ustrajnost i oslabiti spremnost.

Tako je i u životu zajednice koja - slijedeći dobro - zna kakav je put do cilja, ali je ometana u ostvarivanju dobra. Tomu smo svjedoci i u hrvatskom društvu. Zato je važna čvrstoća s pogledom na cilj, konstantnost koja doslovno znači »stajati zajedno«. To učvršćuje i daje postojanost. Znajući to, Božji neprijatelj u zajedništvu traži pojedine napukline, podjele, spletke, prostor u koji će udariti najsnažnije da se zajedništvo oslabi. Stoga nije čudno da se izvlače pojedini slučajevi, ne bi li se zanemarila cjelina, ali i pogled otklonio od zla koje je prepoznato kao razorni otrov što nagrizava postojanost i zajedništvo, koje nagrizava hrvatsko društvo.

6. Da bismo našli potvrdu za kršćansku ustrajnost i postojanost u vjeri u našoj sredini, ne trebamo posezati za dalekim primjerima. Jedan nam je tako prislan i životan - blaženi Alojzije Stepinac. Koliko je samo podudarnosti toga Božjega službenika s Kristovim nadahnućem. Njemu je Bog povjerio cilj koji nije ispuštao iz svoga pogleda i srca. Dao mu je da u vjeri vidi plodove dobra koji nadilaze i preživljavaju navale zla. Imao je proročko poslanje reći, upozoriti i savjetovati ono što je vodilo prema plemenitosti i pravednosti. No, znao je da je sve to govorio i činio u sjeni križa što ga je zlo namijenilo njegovu služenju.

Blaženi Alojzije ustrajao je - pazeći da se na njemu vidi Kristov lik. Bio je postojan - svjestan da po njegovoj vjernosti jača postojanost braće i sestara u istoj vjeri. Bio je prokušani nevoljom i trpljenjem te je očuvao nadu. A njegova strpljivost naša je sigurnost koju ponovno možemo iščitavati i slijediti, usidreni u dobru. Primjer njegova trpljenja i udaraca koje je primio očituje i kamo vodi odustajanje od dobra. On nas trajno opominje da se ne smije ulaziti u kompromis sa zlom. On nas poziva da je potrebno pročistiti društvo od neistine u raznim oblicima idolopoklonstva, nepoštenja, nepravde i bešćutnosti prema najslabijima.

Primjer našega blaženika i ova Sveta godina milosrđa govori o nama vjernicima u otajstvu Crkve i našem svjedočenju u hrvatskom društvu. Ona nas čini osjetljivijima za stvarnost naše uzajamne ljudske i vjerničke povezanosti i zajedništva. Ova je godina prigoda da u daru ustrajnosti ne previdimo svoje bližnje; da im

pružimo ruku kada klonu, da ih pratimo kada osjećamo da se gube, da za njih ustrajnije molimo kada ne vide Božju prisutnost te da budemo znakovi vječnosti u prolaznome.

7. Draga braćo i sestre, u hrvatskom je narodu duboko zaživio blagoslov jela koji je povezan uz slavlje Kristova uskrsnuća. Lijepo je čuvati taj običaj i nastojati da on uistinu bude odjek vazmenoga slavlja u blagovanju Božjih darova, kao znak novosti u Kristu. Uskrsnom je novošću sve blagoslovljeno novim životom.

To jelo ne blagujemo sami, nego u zajedništvu. Ono nas međusobno povezuje u radostima i potrebama. U jelu prepoznamo dar koji nam je dan po Božjem stvaranju i plodovima ljudskoga rada. To nas jelo ujedno i pita nastojimo li oko dobra, brinemo li se za druge i poštujemo li Stvoritelja. U konkretnim se okolnostima moramo upitati i odakle ta hrana dolazi; je li s hrvatskih polja, iz ruku hrvatskih zemljoradnika i ribara, iz hrvatskoga truda i nastojanja da živimo od lijepe domovine koju nam je Bog povjerio? Pitamo se štiti li se naše poljodjelce, omogućuje li im se da obrađuju naša polja, kako bi donosila obilan rod, da oni i njihove obitelji žive od rada svojih ruku?

Blagovati zajedno podrazumijeva ljude, obitelji, širu zajednicu. I ta nas činjenica pita kakvo je stanje za našim hrvatskim stolovima. Ima li nas ili su naši stolovi sve prazniji; gdje su djeca koja se raduju uskrsnim darovima, bojama, pisanicama, pjesmama; kako čuvamo kulturu Uskrsa i kako za nju odgajamo? Hoće li nas okupiti molitva u blagdanskome ozračju. Za nju je potrebno ponizno priznanje grijeha, prihvaćanje dobra i ustrajnost u dobru. Tada je Uskrs uistinu sretan, u valovima dobra koji se šire iz slavlja u našim crkvama. Tada ni jedna rana previše ne boli i ni jedan križ nije pretežak.

Za sve vas, braćo i sestre, molim da ustrajete u dobrim odlukama i da donosite Uskrs bližnjima. Za našu Crkvu i domovinu molim s psalmistom: »Pokaži nam, Gospodine, milosrđe svoje i daj nam svoje spasenje« (*Ps 85, 8*). Svima vama želim susret s uskrsnim Gospodinom. Sretan Uskrs!

Vaš nadbiskup,

Kardinal Josip Bozanić, v.r.

U Zagrebu, na Cvjetnicu, 20. ožujka 2016. godine.